

2024
KPSS

JURİ KONFOR
SERİSİ

Mini Özetli

TARİH

TAMAMI
ÇÖZÜMLÜ **SORU**
BANKASI

Çözümler
Hem Kitapta
Hem de Karekodda

KPSS

TARİH

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

ISBN

978-625-6519-05-3

Sertifika No

40447

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.datayayinlari.com

bilgi@datayayinlari.com

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI... 4

TEST 1	6
TEST 2	8
TEST 3	10
TEST 4	12
TEST 5	14
TEST 6	16
TEST 7	18
TEST 8	20
TEST 9	24
TEST 10	26
TEST 11	28
TEST 12	30
TEST 13	32
TEST 14	34
TEST 15	36
TEST 16	38
TEST 17	40
TEST 18	42
TEST 19	44
TEST 20	46

2. ÜNİTE: TÜRK İSLAM TARİHİ... 48

TEST 1	50
TEST 2	52
TEST 3	54
TEST 4	56
TEST 5	58
TEST 6	60
TEST 7	62
TEST 8	64
TEST 9	66
TEST 10	68
TEST 11	70
TEST 12	72
TEST 13	74
TEST 14	76
TEST 15	78
TEST 16	80
TEST 17	82
TEST 18	84
TEST 19	86
TEST 20	88

TEST 21	90
TEST 22	92
TEST 23	94
TEST 24	96
TEST 25	98
TEST 26	100
TEST 27	102

3. ÜNİTE: OSMANLI TARİHİ... 104

TEST 1	106
TEST 2	108
TEST 3	110
TEST 4	112
TEST 5	114
TEST 6	116
TEST 7	118
TEST 8	120
TEST 9	122
TEST 10	124
TEST 11	126
TEST 12	128
TEST 13	130
TEST 14	132
TEST 15	134
TEST 16	136
TEST 17	140
TEST 18	142
TEST 19	144
TEST 20	146
TEST 21	148
TEST 22	150
TEST 23	152
TEST 24	154
TEST 25	156
TEST 26	158
TEST 27	160

4. ÜNİTE: T. C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK... 162

TEST 1	164
TEST 2	166
TEST 3	168
TEST 4	170
TEST 5	172
TEST 6	176

TEST 7	178
TEST 8	180
TEST 9	182
TEST 10	184
TEST 11	186
TEST 12	188
TEST 13	192
TEST 14	194
TEST 15	196
TEST 16	198
TEST 17	200
TEST 18	204
TEST 19	206
TEST 20	208
TEST 21	210
TEST 22	212
TEST 23	214
TEST 24	216
TEST 25	218
TEST 26	220
TEST 27	222
TEST 28	224

5. ÜNİTE: ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ... 226

TEST 1	228
TEST 2	230
TEST 3	232
TEST 4	236
TEST 5	238
TEST 6	240
TEST 7	242
TEST 8	244
TEST 9	246
TEST 10	248
TEST 11	250

ÇÖZÜMLER... 252

CEVAP ANAHTARI... 285

İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

ORTA ASYA TÜRK TARİHİ

Uygur metinlerinde: Güç, kuvvet

Kaşgarlı Mahmut'un "Divan-ı Lüğati't Türk" eserinde: Olgunluk çağı

Çin kaynaklarında: Miğfer

Ziya Gökalp'e göre: Türelî (törelî), kanun, nizam sahibi

Barthold'a göre: Birlik kazanmış halk, törü

Wambery'e göre: Türemeli, çoğalmak

Herodat'a göre: Deniz kıyısında oturmuş adam

G. Doerfer'e göre: Devlete bağlı halk

Türk Adının Anlamı?

• Türklerin ilk ana yurtları Orta Asya'dadır.

• Ana yurdun, batısında; Hazar Denizi ve İtil Boyları, güneyinde; Hindikuş ve Karanlık Dağları, kuzeyinde; Kırgız bozkırları, Sibiryaya stepleri bulunur.

• Orta Asya'nın coğrafi yapısı, karasal iklimi ve yüksek platolardan oluşması Türklerin konar-göçer bir yaşam benimsemesi ve mücadelecî bir yapıya sahip olmasına yol açmıştır.

• Ötüken, "Toprak Ana" olarak adlandırılmıştır.

Nerede Yaşadı?

Anav: Orta Asya'nın en eski kültürüdür. At ilk defa bu kültürde görülmüştür.

Afanesyev: Türklere ait en eski kültür bölgesi olarak kabul edilmektedir.

Andronova: Türklerin ataları tarafından meydana getirilmiştir.

Karasuk: Demir madeni dünyanın pek çok bölgesine göre daha erken işlenmeye başlamıştır. Atlı göçebe kültürünün Orta Asya'ya yayılmasını sağlamıştır.

Kelteminar: Yerleşik yaşam izlerinin görüldüğü kültür merkezidir.

Tagar: Türk kültürlerinin gelişmiş ve sentezlenmiş halidir. Kültür mensuplarına Altaylılar da denir.

Orta Asya Kültür Çevreleri

TÜRKLER

Orta Asya Göçlerini Kolaylaştıran Etmenler

- Toplumsal dayanışma ve dinamizm
- Atın evcilleştirilmesi
- Tekerleğin kullanılması
- Cihan hakimiyeti anlayışı
- Teşkilatçı yapı
- Konar-göçer yaşam tarzı

Orta Asya Göçlerinin Nedenleri

- Kuraklık, salgın hastalıklar ve hayvan hastalıkları
- Otlak ve tarım alanlarının daralması
- Nüfusun artması
- Boylar arası mücadele, dış baskılar (Moğol, Çin ve Tunguz baskısı)
- Bağımsız yaşama arzusu ve yeni yurtlar edinme düşüncesi

Orta Asya Göçlerinin Sonuçları

- Türkler; Anadolu, Suriye, Orta Avrupa ve Sibiryaya yerleştiler.
- Değişik bölgelere göç eden Türkler farklı kültürleri etkilediler ve kendileri de o kültürlerden etkilendiler.
- Bu etkilenmeler sonucu Türk boyları arasında dini, kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasi farklılıklar meydana geldi.
- Göç ettikleri yerlerde Türkler değişik adlarla devlet kurdular. Göç ettikleri bölgelerde devlet yönetimi ve askeri teşkilatlanma açısından örnek oldular.
- Göçler nedeniyle Türk tarihini belli bir coğrafya ve belli bir zaman dilimi içinde incelemek güçleşmiştir.

TEST
1TÜRKLERİN TARİH
SAHNESİNE ÇIKIŞI

1. İlk olarak Avrasya'da görülen Türkleri araştıran bilim insanları, bu kadim milletin adını en eski tarihî kaynaklarda aramıştır. Türk adına, gerek kaynaklarda gerekse araştırmalarda çeşitli anlamlar verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu anlamlardan biri değildir?

- A) Özgür B) Türemek C) Olgunluk
D) Töre sahibi E) Miğfer

2. Orta Asya'da yaşayan Türk boyları bir müddet sonra değişik sebeplerden dolayı bu coğrafyadan göç etmek zorunda kalmışlardır.

Bu göçlerin yaşanmasında;

- I. boylar arası mücadelenin yaşanması,
II. salgın hayvan hastalıklarının başlaması,
III. cihan hakimiyetini sağlama düşüncesi

durumlarından hangileri siyasi nedenler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. I. Göçebe bir yaşam tarzı benimsemeleri
II. Yazılı kültürle geç tanışmaları
III. Boylar hâlinde yaşamaları

Yukarıdakilerden hangileri Türklerin tarih sahnesine ilk çıktıkları bölgenin tam olarak kesinlik kazanmasına gerekçe olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tomris adındaki ilk Türk kadın hükümdar hangi Türk devleti döneminde hükümdarlık yapmıştır?

- A) Hunlar B) İskitler C) Kök Türkler
D)Uygurlar E)Hazarlar

5. Türklere ait en eski kültür bölgesi olarak kabul edilmektedir. Altay-Sayan Dağları'nın güneybatı bölgesinde (Minusinsk Bölgesi), bulunmaktadır. Çakmak taşından ok uçları, bıçaklar, kemik iğneler, bakır eşyalar, basit çömlekler bu kültürün belli başlı eserleridir.

Hakkında bilgi verilen Orta Asya kültür merkezi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anav Kültürü
B) Kalteminar Kültürü
C) Afanesyev Kültürü
D) Karasuk Kültürü
E) Andronova Kültürü

6. Aşağıda Türklerin ilk ana yurdu ile ilgili verilen tanımlardan hangisi doğrudur?

- A) Doğuda Kingan Dağları, kuzeyde Sibiry, batıda Hazar Denizi, güneyde Hindukuş ve Karanlık Dağları ile çevrili olan bölgedir.
B) Doğuda Aral Gölü, batıda Sibiry, kuzeyde Karanlık Dağları, güneyde Balkaş Gölü ile çevrili olan bölgedir.
C) Kuzeyde Moğolistan, doğuda Çin, batıda Hindistan ve güneyde Sibiry ile çevrili bölgedir.
D) Doğuda Kingan Dağları, Batıda Sibiry, güneyde Balkaş Gölü ile Kuzeyde Çin ile çevrili bölgedir.
E) Batıda Hazar Denizi, doğuda Kingan Dağları, kuzeyde İran ve güneyde Sibiry ile çevrilidir.

TÜRK İSLAM TARİHİ

- Talas Savaşı'nın ardından İslamiyet Türkler arasında yazılmaya başlamıştır.
- Gök Tanrı inancında yer alan; Tek Tanrı, kurban kesme, cennet ceennem inancı, temizlik ve ahlaki değerlerinin İslamiyet inancında da olması Türklerin İslam dinine girmesini kolaylaştırmıştır.

İTİL BULGARLARI (680 - 1237)

- Tarihin ilk Türk İslam devleti olarak bilinmektedir.
- Almış Han İslamiyet'i resmi din olarak kabul etmiş ve Emir Cafer bin Abdullah adını almıştır.

KARAHANLILAR (840 - 1212)

- Orta Asya'da kurulan ilk Türk İslam devletidir.
- İlk posta teşkilatını kurdular. Ribat adı verilen Türk tarihinin ilk kervansaraylarını inşa ettiler.
- Türk İslam edebiyatının ilk örneklerini verdiler.(Kutadgu Bilig, Divan-ı Lugatit-Türk, Atabetü'l Hakayik, Divan-ı Hikmet)

TOLUNOĞULLARI (868 - 905)

- Mısır'da kurulan ilk Türk devletidir.
- Yöneticilerin Türk halkın ise Arap olması kısa sürede yıkılmasına neden olmuştur.

İHŞİDİLER (AKŞİTLER) (935 - 969)

- Mısır'da kurulan ikinci Türk devletidir.
- Tarihte ilk kez Hicaz Bölgesi (Mekke- Medine) bu dönemde Türk egemenliğine girmiştir.

GAZNELİLER (963 - 1187)

- En parlak dönemi Sultan Mahmut Dönemi'dir. Türk tarihinde sultan unvanını kullanan ilk hükümdardır.
- Sultan Mahmut, Hindistan'a toplam 17 sefer düzenleyerek İslamiyet'i bu coğrafyaya yaymıştır.
- 1040 yılında Büyük Selçuklulara karşı kaybettikleri Dandanakan Savaşı ile yıkılma sürecine girdiler.

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ (1040 - 1157)

- Oğuzların Üçoklar kolunun Kınık boyundandır.
- Tuğrul Bey ülkeyi kardeşi Çağrı Bey ile birlikte yönetmiştir.
- Dandanakan Savaşı ile Büyük Selçuklu Devleti resmen kurulmuştur. Bu savaşın ardından batıya yönelik fetih hareketleri hız kazanmıştır.

- 1048 yılında ilk Türk-Bizans Savaşı olan Pasinler Savaşı'nın kazanılmasıyla Anadolu'da fetih hareketleri başlamıştır.
- Abbasi halifesini Şii Büveyhoğulları baskısından kurtaran Tuğrul Bey'e halife tarafından Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı unvanı verilmiştir.
- Sultan Alp Arslan Dönemi'nde yapılan Malazgirt Savaşı ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır.
- En parlak dönem Sultan Melikşah Dönemi'dir.
- Sultan Sencer Dönemi'nde yapılan Karahitaylarla Katvan Savaşı'nda alınan yenilgi sonucunda devlet yıkılma sürecine girmiştir.

TÜRKİYE SELÇUKLU DEVLETİ (1077 - 1308)

- Kutalmış Süleyman Şah tarafından İznik merkezli kurulmuştur.
- I. Kılıç Arslan Dönemi'nde I. Haçlı Seferi nedeniyle başkent Konya'ya taşınmıştır.
- II. Kılıç Arslan Dönemi'nde Bizanslılara karşı kazanılan Miryokefalon Savaşı ile Anadolu kesin olarak Türk yurdu haline geldi.
- Devletin en parlak dönemi Alaeddin Keykubat Dönemi'dir.
- Babai İsyanı ve ardından Moğollara karşı kaybettikleri Köse dağ Savaşı ile yıkılma sürecine girdi.

HARZEMŞAHLAR (1097 - 1231)

- "Otrar Olayı" sonrası Moğol baskısı nedeniyle Azerbaycan'dan çekilmiş ve Türkiye Selçuklu Devleti'ne komşu olmuştur.
- 1230 yılında Türkiye Selçuklu Devleti'ne karşı kaybettikleri Yassı Çimen Savaşı sonunda yıkılma sürecine girdiler.

EYYUBİLER (1174 - 1250)

- Hittin Savaşı ile Haçlılardan Kudüs'ü almıştır.
- Bu savaş III. Haçlı Seferi'ne neden olmuştur.
- Selahattin Eyyubi'nin ölümünden sonra devlet yıkılma sürecine girmiştir.

MEMLÜKLER (1250 - 1517)

- Bir Kölemen olan "Aybek" tarafından Mısır'da kurulmuştur.
- Moğolları tarihte ilk kez 1260 Ayn Calud Savaşı'nda yendiler.
- Memluklerde "kut" inancı yoktur. Gücü eline geçiren her komananın hükümdar olma hakkı vardır.

TEST

1

TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Talas Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Türklerle Müslüman Araplar arasında dostane ilişkiler kurulmuştur.
- B) Türklerle Müslümanlar arasında ticari ilişkiler artmıştır.
- C) Kağıt, matbaa ve mürekkep Türkler aracılığıyla Çin'e yayılmıştır.
- D) Batı Türkistan'a yönelik Çin tehlikesi ortadan kalkmıştır.
- E) İslam dinini yakından tanıma fırsatı bulan Türkler İslam dinini benimsemeye başlamıştır.

2. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'e hizmetleriyle ilgili gelişmelerden biri değildir?

- A) Bizans ve Haçlı saldırılarına karşı İslam dünyasını korumaları
- B) Birçok medrese, cami ve külliye gibi eserleri inşa etmeleri
- C) Ülke topraklarını eyaletlere ayırarak yönetmeleri
- D) Farabi, Biruni, İbn-i Sina gibi Türk bilim insanlarının çeşitli dallarda sayısız eserler yazmaları
- E) Gazneli Mahmut'un Hindistan'a 17 sefer düzenlemesi sonucunda İslamiyet'in Hindistan'a yayılması

3. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra yaşanan değişimlerden biri değildir?

- A) Türk cihan hakimiyeti düşüncesinin cihat anlayışı şeklinde devam etmesi
- B) Hükümdarların hükümlerlerini menşur adı verilen bir belgeyle halifeye onaylatması, hem halife hem de kendi adlarına hutbe okutması
- C) Töre denilen hukuk kurallarının şer'i ve örfi olmak üzere iki kısma ayrılması
- D) Devlet işlerinin yürütülmesi için kurultayın oluşturulması
- E) Hükümdarların emir ve sultan gibi unvanlar kullanması

4. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i benimsemelerinin nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Gök Tanrı inancı ile İslam inancının benzerlik göstermesi
- B) Türklerdeki cihan hakimiyeti anlayışı ile İslamiyet'teki cihat anlayışının benzerlik taşıması
- C) Her iki inanç sisteminde de toplumda din adamlarının ayrıcalıklı bir konumda olması
- D) İslamiyet'in yasaklamış olduğu zina, yalan söyleme ve adaletsizlik gibi kötü davranışların Türk kültüründe de yasak olması
- E) Vatan sevgisinin iki inanç sisteminde de kutsal sayılması

5. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra birçok devlet ve atabeyliğin kurulması;

- I. siyasi otoritenin gücünü kaybetmesi,
- II. etnik yapının farklı olması,
- III. egemenlik anlayışının değişmesi

durumlarından hangileri ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Aşağıdaki İslam devletlerinden hangisinin hoşgörü politikası Türklerin kitleler halinde İslamiyet'e geçmelerinde etkili olmuştur?

- A) Abbasiler
- B) Emeviler
- C) Gassaniler
- D) Fatimiler
- E) Endülüs Emevileri

KURULUŞ DÖNEMİ (1302 - 1453)

Osman Bey (1281 - 1326)

- Yarhisar, Bilecik, Yundhisar ve Yenişehir fethedildi. (Bilecik merkez yapıldı)
- Bizans'la ilk savaş olan Koyunhisar (Bafon) Savaşı (1302) zaferle sonuçlandı.
- İlk Osmanlı parası (Bakır/Mangır) basıldı.
- İlk Osmanlı vergisi kondu. (Bac)

Orhan Bey (1326 - 1362)

- Beylikten devlete geçildi.
- Karesioğulları Os alındı. (Osmanlı'ya katılan ilk beylik)
- İlk denizcilik faaliyetleri başladı.
- Bursa alınarak başkent yapıldı. Maltepe Savaşı (Palekanon) ile Bizans yenilgiye uğratıldı.
- Çimpe Kalesi alınarak Rumeli'ye ilk kez geçilmiş oldu.
- Yaya ve müselleme adıyla ilk düzenli ordu kuruldu. İlk kez divan teşkilatı kuruldu.
- İznik'te ilk medrese açıldı. İlk müderris Davud-ı Kayseri

I. Murat (1362 - 1389)

- Sazlıdere Savaşı (1363) sonucunda Edirne fethedildi.
- Sırsındığı Savaşı yapıldı (Haçlılarla ilk savaş).
- I. Kosova Savaşı'nda Haçlılar yenilgiye uğratıldı.
- Germiyanogullarından çeyiz yoluyla, Hamitoğullarından ise satın alma yoluyla toprak alındı.
- İlk kez Yeniçeri Ocağı, Topçu Ocağı, Rumeli Beylerbeyliği, kuruldu.
- İlk kez Pençik Sistemi uygulandı. İlk kez Tımar Sistemi uygulandı. Kazaskerlik ve Defterdarlık makamı kuruldu.

Yıldırım Bayezid (1389 - 1402)

- İstanbul ilk kez kuşatıldı. Anadolu Hisarı yapıldı. Haçlılarla yapılan Niğbolu Savaşı (1356) kazanıldı.
- Halife tarafından Yıldırım Bayezid'a "Sultan-ı İklim-i Rum" unvanı verildi.
- Anadolu Türk siyasi birliği ilk kez büyük ölçüde sağlandı.

- Kütahya merkez olmak üzere Anadolu Beylerbeyliği kuruldu.
- Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı (1402) kaydedildi.
- Osmanlı devleti dağılma tehlikesi geçirdi. Taht kavgaları yaşandı ve Fetret Devri başladı.

I. Mehmet (Çelebi) (1413 - 1421)

- Kardeşleri; Süleyman, Mehmet, Musa ve İsa ile giriştiği taht mücadelesini kazandı. Devleti yıkılmaktan kurtardığı için devletin ikinci kurucusu sayılır.
- İlk deniz savaşı Venediklilerle yapılmış ancak kaybedilmiştir. Şeyh Bedrettin İsyani bastırıldı.

II. Murat (1421 - 1451)

- Amcası Düzmece Mustafa İsyani ve kardeşi Şehzade Mustafa İsyani bastırıldı.
- Macarlarla Edirne - Segedin Antlaşması yapıldı (1444). Haçlılarla Varna Savaşı (1444) ve II. Kosova Savaşı yapıldı (1448). Haçlılarla yapılan II. Kosova Savaşı'ndan sonra Türkler Balkanlara kesin olarak yerleşti.

YÜKSELME DÖNEMİ (1453 - 1600)

II. Mehmet (Fatih) (1451 - 1481)

- İstanbul'un fethiyle Osmanlı'da Yükselme Dönemi başladı (1453)
- Eflak, Boğdan, Bosna, Hersek, Sırbistan, Mora ve Arnavutluk fethedildi. Anadolu'da Amasra, Sinop ve Trabzon fethedildi.
- Otlukbeli Savaşı (1453) ile Akkoyunlu Devleti yenilgiye uğratıldı ve Doğu Anadolu Osmanlı egemenliğine girdi.
- Ege adaları fethedildi. Kırım alınarak Karadeniz Türk gölü haline geldi.
- Osmanlının ilk kanunnamesi olan Kanunname-i Ali Osman hazırlandı.
- Sahn-ı Seman Medreseleri açıldı.
- İlk altın para (sikke) hasene bastırıldı.
- Venediklilere ticari imtiyazlar verildi.

II. Bayezid (1481 - 1512)

- Kardeşi Cem Sultan ile iktidar kavgası yaşadı. Bu nedenle dönemi sönük geçti.
- Venedik'ten İnebahtı, Modon, Navarin ve Koron kaleleri alındı.
- Şahkulu İsyani bastırıldı. Karamanoğulları Beyliğine kesin olarak son verildi.

I. Selim (Yavuz) (1512 - 1520)

- 1514 Çaldıran Savaşı Safevilerle yapılarak İran tehlikesi ortadan kaldırıldı.
- 1515 Turnadağ Savaşı ile Dulkadiroğullarına son verildi ve Anadolu Türk siyasi birliği tamamen sağlandı.
- 1516 Mercidabık ve 1517 Ridaniye savaşlarıyla Mısır fethedildi ve Memlük Devleti'ne son verildi.
- Mekke, Medine, Suriye, Filistin fethedildi. Halifelik ve Baharat Yolu Osmanlı'nın eline geçti.

I. Süleyman (Kanuni) (1520 - 1566)

- Belgrad ve Rodos Adası fethedildi.
- Mohaç Savaşı ile Macaristan Osmanlı'ya katıldı. 1533 İstanbul Antlaşması ile Avusturya'ya üstünlük sağlandı.
- Fransa'ya kapitülasyonlar verildi.
- Preveze Deniz Savaşı ile Akdeniz Türk gölü oldu.
- İran ile ilk resmi antlaşma olan Amasya Antlaşması yapıldı. Hint Deniz Seferleri düzenlendi.

Sokullu Mehmet Paşa (1564 - 1579)

- II. Selim ve II. Murat Dönemi'nde etkili olduğu için bu döneme tarihçiler "Sokullu Dönemi" adını vermiştir. Kıbrıs fethedildi (1571). İnebahtı Deniz Savaşı'nda Haçlılar Osmanlı donanmasını yaktı. Kuzey Afrika Osmanlı egemenliğine girdi (Tunus'un fethiyle). Vadi'üs-Seyl Savaşı ile Haçlı donanması yenilgiye uğratıldı ve Fas Osmanlı egemenliğine girdi.

TEST

1

**KURULUŞ DÖNEMİ
(BEYLİKTE DEVLETE)**

1. Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunu anlatan ilk kaynakların kuruluştan yaklaşık bir asır sonra kaleme alınması ve bu döneme ait kaynakların yetersizliği Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi'nin aydınlatılmasını zorlaştırmıştır.

Bu sorun Osmanlı Beyliği ile ilgili araştırma yapan tarihçiler açısından;

- I. farklı görüşler ileri sürmeleri,
- II. gerçek bilgilere ulaşmamları,
- III. Osmanlı ile ilgili araştırmalara ön yargıyla bakmaları

durumlarından hangilerinin yaşanmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) I ve II E) II ve III

2. Aşağıdaki eserlerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu ile ilgili bilgi veren en eski kaynaktır?

- A) İskendername
B) Behcetü't Tevârih
C) Kâşifi Gaza-name-i Rum
D) Tevarih-i Al-i Osman
E) Cihan-nüma

3. Osman Bey'in 1302 yılında Bizans'a karşı elde ettiği Koyunhisar Savaşı'nın ardından bağımsızlığını ilan ettiğine;

- I. kendi adına para bastırması,
- II. ahilerin desteğini alması,
- III. kendi adına hutbe okutması

faaliyetlerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kuruluş süreci ile ilgili verilmiş doğru bir bilgi değildir?

- A) Anadolu'ya ilk kez 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra gelmişlerdir.
B) Kayıların Anadolu'da ilk yurt edindikleri yer Ankara yakınlarındaki Karacadağ yöresidir.
C) Sultan I. Alaaddin Keykubat zamanında Söğüt'e uç beyliği olarak yerleştirilmişlerdir.
D) Türkiye Selçuklu Devleti Türk devlet geleneğine göre Domaniç'i kılıç hakkı olarak Kayılara vermiştir.
E) Bizans ile yapılan Koyunhisar Savaşı Osmanlı'yı bağımsız konuma getirmiştir.

5. Aşağıdaki durumlardan hangisi Osmanlı Devleti'nin kurulup gelişmesinde etkili olduğu söylenemez?

- A) İskân yeteneklerine sahip padişahların art arda yönetime gelmesi
B) Anadolu'daki Türk beyliklerine karşı barışçıl bir politika izlemesi
C) Gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler düzenlemesi
D) Fethedilen bölgedeki yerel halkın tamamını çıkararak bu yerlere Türkleri yerleşmesi
E) Anadolu ve Balkanlarda siyasi birliğin bulunmaması

6. Orhan Bey'in Balıkesir ve Çanakkale çevresinde hüküm süren Karesioğulları Beyliği'ni hakimiyeti altına alması;

- I. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama yolunda adım atılması,
- II. Rumeli'ye geçişin kolaylaşması,
- III. Osmanlı'da denizcilik faaliyetlerinin başlaması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

T. C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911 - 1912)

- **Temel Nedeni:** İtalya'nın siyasi birliğini sağlamanın ardından gelişen sanayisine ham madde ve pazar araması
- **Sonuç:** İtalya'nın Rodos ve On İki Ada'yı işgal etmesi Çanakkale Boğazı'nı abluka altına alması ve Balkan Savaşlarının çıkması nedeniyle Osmanlı barış istemek zorunda kaldı.
- Yapılan Uşi Antlaşması ile Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp ve Bingazi'yi İtalya'ya bıraktı.

I. BALKAN SAVAŞI (1912 - 1913)

- **Nedenleri:** Balkan devletlerinin sınırlarını genişletmek istemesi ve Rusya'nın Balkan uluslarını kıskırtması
- **Sonuç:** Sırbistan, Yunanistan, Karadağ ve Bulgaristan ile savaşan Osmanlı savaşı kaybetti ve Londra Antlaşması imzalandı.
- Osmanlı Devleti'nin batıdaki sınırı Midye-Enez hattının doğusuna çekildi.
- Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti.
- Osmanlı'da ilk hükümet darbesi olan Babı Ali Baskını yaşandı.

II. BALKAN SAVAŞI (1913)

- **Nedeni:** Bulgaristan'ın I. Balkan Savaşı'nda çok fazla toprak elde etmesi
- **Sonuç:** Romanya'nın da katıldığı savaşta Bulgaristan yenildi ve Balkan devletleri arasında Bükreş Antlaşması imzalandı.
- Osmanlı ise Yunanistan ile Atina, Bulgaristan ile İstanbul ve Sırbistan ile İstanbul antlaşmaları imzalandı.
- Osmanlı'nın batıdaki sınırı Meriç Nehri olarak belirlendi.

I. DÜNYA SAVAŞI (1914 - 1918)

Genel Nedenler

- Sömürgecilik
- Ham madde yarışı
- Pazar rekabeti
- Silahlanma yarışı
- Milliyetçilik

Özel Nedenler

- İngiltere ile Almanya arasında ekonomik yarış
- Almanya ile Fransa arasında Alsas-Loren sorunu
- Rusya'nın Panславizm politikası

DEVLETLER ARASI BLOKLAŞMALAR

Üçlü İtilaf (Anlaşma) Devletleri

- İngiltere
- Fransa
- Rusya
- ABD

Üçlü İttifak (Bağdaşma) Devletleri

- Almanya
- Osmanlı Devleti
- Avusturya-Macaristan
- İtalya (Savaş sırasında taraf değişti.)

Osmanlı Devleti'nin Savaşa Girme Nedenleri

- Siyasi yalnızlıktan kurtulma
- Kaybedilen toprakları geri alma
- Kapitülasyonlara son verme

Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni Yanında Görmek İstemesinin Nedenleri

- Osmanlı'nın jeopolitik konumundan ve dini gücünden yararlanmak
- Yeni Cepheler açmak, savaş yükünü hafifletmek

CEPHELER

Taarruz Cepheleeri

- **Kafkas:** Osmanlı Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak ve Turancılık idealini gerçekleştirmek için Rusya'ya karşı Sarıkamış Taarruzu düzenlendi. Kaybedilen savaşta Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu'nun bir kısmı Rusların eline geçti.
- **Kanal:** Mısır'ı geri almak için taarruza geçen Osmanlı, İngiliz-Arap işbirliğine yenildi.

Müttefiklerin Yardım Ettiği Cepheleer

- **Makedonya Cephesi:** Almanya ve Osmanlı Sırlara ve Fransızlara karşı savaştı.
- **Galiçya Cephesi:** Almanya, Osmanlı ve Avusturya Ruslara karşı savaştı.
- **Romanya Cephesi:** Almanya, Osmanlı ve Bulgar kuvvetleri Romen ve Ruslara karşı savaştı.

Savunma Cepheleeri

- **Çanakkale Cephesi:** Rusya'ya yardım götürmek isteyen İtilaf Devletleri yenildi. I. Dünya Savaşı'nın süresi uzadı. Rusya'da Bolşevik İhtilali çıktı. Çarlık rejimi yıkıldı ve Rusya 1917'de savaştan çekildi.
- **Irak Cephesi:** İngilizlerin Musul ve Abadan petrolerini ele geçirmek için açtığı cephede Osmanlı Kut'ül Amare'de savaşı kazandı. Ancak daha sonra üstünlüğünü kaybetti.
- **Hicaz-Yemen Cephesi:** Hicaz Emiri Şerif Hüseyin'in İngilizlerle anlaşması sonucunda Mekke ve Medine kaybedildi.
- **Suriye-Filistin Cephesi:** Mustafa Kemal'in savaştığı son cephe. Halep'in kuzeyinde düşman ordusu durdurulmuştur.

TEST

1

XX. YÜZYILDA
OSMANLI DEVLETİ

1. I. Ham madde ve pazar arayışı
II. Rusların Balkanlarda izlediği Panславizm politikası
III. Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı
- Yukarıdakilerden hangileri I. Dünya Savaşı'nın genel nedenleri arasında yer almaz?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III
2. **Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda yenilmesinin sebepleri arasında;**
- I. ordunun siyasete karışması,
II. savaş öncesi askerlerin bir kısmının terhis edilmesi,
III. ordunun silah ve malzeme bakımından eksiklik yaşaması
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III
3. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'nın Kafkas Cephesi'ni açmasının nedenlerinden biri değildir?**
- A) Pantürkizm düşüncesini gerçekleştirmek
B) Rus ordusunun ilerleyişini Doğu Anadolu'da durdurmak
C) Brest Litovsk Antlaşması öncesine dönmek
D) Evliye-i Selase'yi geri almak
E) Afganistan üzerinden Hindistan'a geçerek buradaki Müslümanları İngiltere'ye karşı ayaklandırmak

4. **Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı öncesinde kurulan cemiyetlerden biridir?**
- A) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
B) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
C) Reddi İlhak Cemiyeti
D) Milli Kongre Cemiyeti
E) Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyeti
5. 1909'da İtalya ile Rusya arasında imzalandı. Bu antlaşmayla İtalya Rusya'nın Boğazlardaki, Rusya da İtalya'nın Trablusgarp'daki çıkarlarını karşılıklı olarak tanıdı.
- Hakkında bilgi verilen bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Uşi B) Bükreş C) Racconigi
D) Reval E) Sykes-Picot
6. **Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın yanında yer almasında;**
- I. Fransa,
II. ABD,
III. İngiltere
- devletlerinden hangilerinin politikaları etkili olmuştur?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

SAVAŞ ÖNCESİ GENEL DURUM

İTALYA

Mussolini liderliğinde "Bizim Deniz" adını verdiği politikasıyla Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurmayı amaçladı.

SSCB

Lenin liderliğinde Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni kurdu (SSCB). Ülkede NEP'in (Novaya Ekonomi Çıkarması) yani Yeni Ekonomi politikasını uyguladı. Türkistan'a yönelik yayılımcı politikasına karşı Türkler "Basmacı Hareketi" denilen bağımsızlık mücadelesi başlattı.

ABD

Savaşın başında tarafsız kalan ABD sonraları Fransa ve İngiltere'ye silah yardımında bulunmuştur.

FRANSA

İngiltere'yi takip etmiş ve İngiltere'nin yatıştırma siyasetini destekleyici ve tutum sergilemiştir.

İNGİLTERE

Saldırgan devletlerin yayılmacılığına karşı "Yatıştırma Politikası" denilen pasif bir siyaset yürüttü.

JAPONYA

1867 yılında Mutsuhita'nın öncülüğünde Meiji (Aydınlanma) Restorasyonu adı verilen batılılaşma hareketlerini başlattı. II. Dünya Savaşı öncesinde genel politikasının amacı (Asya Asyalıdır.) Batılı devletleri Doğu Asya'dan atmaktır.

ALMANYA

Hitler liderliğinde "Hayat Sahası" politikasıyla Almanların yaşamadığı ancak Hitlerin ele geçirmeyi düşündüğü yerleri ele geçirmeyi amaçladı.

1929 Dünya Ekonomik Bunalımı

Kara Perşembe olarak bilinen 1929 Dünya Ekonomik bunalımı New York Borsası'nın çökmesiyle başlayıp dünyaya yayılan ekonomik krizdir. Bu krizle; şirketlerin iflas etmesi, fabrikaların kapanması, işsizliğin yaşanması, ticari hayatta takas usulüne geçilmesi, ülkelerin Kliring Sistemi'ni uygulaması gibi gelişmelere neden olmuştur. Türkiye devletçi politikaya ağırlık verdi. Kliring ve takas sistemini uyguladığı Türk Ofisi'ni kurdu. Gümrük vergilerini yükseltti.

Devletler Arası Bloklaşma

- Anti Komitlerin Paketi (1936): Almanya ve Japonya
- Çelik Paketi (Roma - Berlin Mihveri) (1939): İtalya ve Almanya
- Üçlü Pakt (Berlin-Roma-Tokyo Mihveri) (1940): Almanya - İtalya - Japonya

II. Dünya Savaşı'nda Gruplar

- Mihver Devletler: Almanya - İtalya - Japonya
- Müttefik Devletler: İngiltere-Fransa-SSCB-ABD

II. Dünya Savaşı'nın Nedenleri

Almanya'nın Versay Antlaşması koşullarını değiştirme isteği, Rusya'nın I. Dünya Savaşı'nda kaybettiği yerleri geri alma isteği, İtalya'nın, I. Dünya Savaşı'ndan beklentilerini karşılayamaması, Japonya'nın Uzak Doğu'da İngiltere ve ABD'nin baskısı altında olması, 1929 Ekonomi Bunalımı

II. DÜNYA SAVAŞI CEPHELER

Avrupa Cephesi

Almanya'nın Polonya'ya ait Danzingi işgali üzerine İngiltere ve Fransa Almanya'ya savaş açtı. Almanya Yıldırım Savaşı ile Polonya, Norveç, Danimarka, Belçika Hollanda ve Yunanistan'ı topraklarına kattı. Ardından Fransa'yı işgal etti. "Kartal Hücumu" harekatiyle İngiltere'ye saldırdı ancak istediği sonucu alamadı. SSCB'ye yönelik Barbarossa Harekati'ni gerçekleştirdi. Ancak "Stanlingrad Savaşı"nda ağır yenilgi alması savaşın kaderini değiştirdi. Avrupa'da savunmaya geçen Almanya ABD'nin yaptığı Normandiya Çıkarması ile yenildi ve cephe kapandı.

Kuzey Afrika Cephesi

İtalya İngiltere'nin sömürgeleri ile bağlantılarını kesmek için Mısır'a saldırdı. Ancak başarısız olan İtalya El-Alameyn Savaşı'nda İngiltere'ye yenildi ve Libya'yı kaybetti.

Pasifik-Doğu Asya Cephesi

Japonya, ABD'nin Pasifikteki Pearl Harbour askeri üssünü bombalamasının ardından ABD savaşa girdi. ABD'nin Japonya'ya 1945'te attığı iki atom bombasının (Küçük Çocuk ve Şişman Adam) ardından II. Dünya savaşı sona erdi.

Savaş Sürecinde Barış Ortamını Hazırlayan Konferanslar

- Casablanca Konferansı
- Washington Konferansı
- Qubec Konferansı
- I. Moskova Konferansı
- Kahire Konferansı
- Tahran Konferansı
- II. Moskova Konferansı
- Yalta Konferansı
- San Francisco Konferansı
- Postdam Konferansı
- Paris Barış Konferansı

TEST

1

II. DÜNYA SAVAŞI VE SOĞUK
SAVAŞ DÖNEMİ

1. Monreo Doktrini'ne göre ABD'nin;

- I. Avrupalı devletlerin Amerika kıtasındaki sömürgecilik hareketlerine izin vermemesi,
- II. Avrupalı güçlerin arasındaki sorunlara karışmamayı esas alması,
- III. Yayılımcı politika ile topraklarını genişletmeyi hedeflemesi

ilkelerinden hangilerine göre politika yürüttüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. 1922'de başbakanlığa getirilen ve II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olan İtalyan lider aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lenin B) Stalin C) Salazar
D) Franco E) Mussolini

3. Briand-Kellog Paktı hangi ülkeler öncülüğünde hazırlanmıştır?

- A) İspanya - Portekiz B) İngiltere - ABD
C) Japonya - Fransa D) Fransa - ABD
E) SSCB - İngiltere

4. Yaşanan askeri darbe sonucunda Bağdat Paktı'ndan çekilince pakt CENTO (Merkezi Antlaşma Teşkilatı) adını olarak Ankara'ya taşınmıştır.

Sözü edilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İran B) Irak C) Pakistan
D) Suriye E) Afganistan

5. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sürecinde yapılan konferanslardan biri değildir?

- A) Casablanca B) Adana C) Kahire
D) Tahran E) Londra

6. Japonya'nın Pearl Harbor'a saldırması üzerine II. Dünya Savaşı'na giren ve savaşın sona erdirilmesinde etkili olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) SSCB B) İngiltere C) Bulgaristan
D) Fransa E) ABD

7. Türkiye aşağıdaki hangi konferansla alınan karar doğrultusunda BM'ye üye olabilmek için Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etmiştir?

- A) Münih B) Potsdam C) Dumbarton Oaks
D) Yalta E) Washington

8. İtalya'da Benito Mussolini yönetiminde kurulan Faşist Partisi taraftarları Napoli'den Roma üzerine büyük bir yürüyüş gerçekleştirilmiştir. Darbeden korkan hükümet istifa etmiş ve Kral III. Emanuel başkanlık görevini Ekim 1922'de Mussolini'ye vermiştir.

Hükümet değişikliğine neden olan Faşist Parti taraftarlarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeşil ordu B) Kara Gömlekçiler
C) Kızıl ordu D) Fırtına Birliği
E) Kahverengi Gömlekçiler

2024 KPSS | JÜRİ KONFOR SERİSİ

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

